

Keski-Uudenmaan kuntien TE-palvelut 2024, järjestämismallivaihtoehdot

Kunnanhallitus 08.05.2023 § 112
424/14.00.01/2023

Kunnissa valmistaudutaan parhaillaan laajaan muutokseen, jossa julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille vuoden 2025 alussa. Kunnat, joissa työvoima ylittää 20 000 henkilöä, voivat järjestää palvelut itse. Muutoin kuntien tulee perustaa työllisyysalueita, jotka voivat olla kuntayhtymiä tai vastuukuntamalliin perustuvia. Mäntsälässä työvoiman määrä on n. 10 200 (tiedot vuodelta 2021). Mäntsälän osalta tilanne on sikäli selkeä, että kunnan oma työvoimapohja ei riitä itsenäisen työllisyysalueen muodostamiseen. Käytännön toiminnan kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että Keski-Uudenmaan alueelle syntysi mahdollisimman laaja ja kattava työllisyysalue.

Kunnille siirtyvät julkiset työvoimapalvelut vastaavat pääosin TE-toimiston nykyisin tarjoamia työvoima- ja yrityspalveluja. Uudistuksen tavoitteena on lisätä työllisyyttä liittämällä ja tuomalla TE-palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää ja paikallista työllisyyskosysteemiä, joka tarkoittaa työllisyyden hoitoa, elinkeinopalveluita, osaamisen kehittämistä ja maahanmuuttopalveluita. Uudistuksella arvioidaan koko maan tasolla saatavan 7 000 - 10 000 lisätyöllistä. Arvio perustuu pääosin kannustavan rahoitusmallin vaikutukseen, joka on hyväksytty uudistuksen lainsäädännön yhteydessä. Eduskunta hyväksyi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta 23.3.2023. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023), laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta (382/2023) tulevat voimaan 1.1.2025.

Kuntien on toimitettava työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta koskevat ilmoitukset työ- ja elinkeinoministeriölle viimeistään 31.10.2023. Ilmoitukset koskevat kuntien sopimusta yhteisestä toimielimestä tai kuntayhtymän perussopimusta, työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelmaa, ilmoitusta siitä, jos emme halua vastaanottaa olemassaolevia TE-palveluiden toimitiloja sekä mahdollisesti hakemus siitä, jos järjestämislain ehdoista haetaan poikkeuslupaa. Valtioneuvosto päättää työllisyysalueen muodostamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettavasta järjestämissuunnitelmasta tulee käydä ilmi:

- Laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentamista koskevat ratkaisut
- Laissa tarkoitettujen palveluiden tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut
- Toimipisteiden määrät ja sijoittuminen
- Yhteistyötahot ja -muodot
- Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen
- Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

Mäntsälän kunta on ollut mukana kahdessa selvityksessä. Toisessa työllisyysalueen muodostaisivat Keski-Uudenmaan kunnat (= hyvinvointialueen kunnat): Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä,

Pornainen ja Tuusula. Olemme myös tehneet esiselvitystä, jossa yhteistyötä rakennettaisiin Keuda koulutuskuntayhtymän kanssa. Kumppanina Keski-Uudenmaan kuntien selvityksissä on toiminut Vento & Pernu Työllisyys Oy. Kunnanhallitusten ja valtuustojen puheenjohtajisto on käynyt kahdesti keskustelua työllisyysalueen muodostumisesta. Alueen yhteistä näkemystä mahdollisesta hallintomallista ei keskusteluissa ole löytynyt. Yhteisen tahtotilan löytymiseksi Keski-Uudenmaan kuntien kunnanhallituksilta pyydetään kannanottoa TE24 järjestämismalli-vaihtoehtoista. Keskustelulähete kannanottoa varten on liitteenä. Yhteenvedo kannanotoista on sovittu tehtäväksi 9.5.2023.

Kuntien aloittaessa TE-palvelut uudistukseen liittyvän työllisyysalueen valmistelun, on mahdollisimman pian käynnistettävä myös henkilöstön kanssa käytävät yhteistoimintaneuvottelut (Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella, KYtL 4 §). Yhteistoimintamenettely on saatettava päätökseen ennen kunnallisten toimielimien päätöksiä työllisyysalueen muodostamisesta.

Työnantajan on neuvoteltava valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista (KYtL 5 §). Yhteistoimintamenettelyssä käsiteltäviä asioita ovat esim. työllisyysalueen muodostamisen perusteet, erilaiset vaihtoehdot työllisyyspalveluiden järjestämiselle sekä niiden vaikutukset henkilöstöön. Hyvän henkilöstöpolitiikan mukaisesti henkilöstölle on tarjottava tietoa ja mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin myös muilla tavoin. Lain mukaiset yhteistoimintaneuvottelut on käytävä TE-palvelut uudistuksen valmistelun eri vaiheissa ennen päätöksentekoa. Ensimmäinen yhteistoimintaneuvottelutilaisuus henkilöstölle järjestetään toukokuun 2023 aikana. Mäntsälässä neuvottelu koskee 4,5 henkilöä.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Laurila Hannu, hannu.laurila@mantsala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunnanhallitus käy lähetekeskustelun TE-palvelut 2024 uudistuksesta ja muodostaa Mäntsälän kannan työllisyysalueesta ja mahdollisesta järjestämismallista
Käsittely	Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden päällikkö Tiina Hastia kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.
Päätös	Kunnanhallitus päätti seuraavasta kannanotosta koskien työllisyysalueen järjestämistapaa: Mäntsälän kunta pitää ensisijaisena järjestämistapana vastuukuntamallia ja järjestämistahona Järvenpään kaupunkia.

- Liite 1. TE25 Keski-Uusimaa: Valmistelun tilannekatsaus luottamushenkilöille
- Liite 2. Pohdittavaksi lähetekeskustelua varten